

KORRALDUS

20.02.2025 nr DM-125442-34

Pilu II liivakarjääri keskkonnaloa nr VILM-039 muutmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 48, § 66, § 68, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lõike 1 punkti 4, haldusmenetluse seaduse § 61 lõike 1 ning tuginedes Mikser OÜ 16.10.2024 taotlusele nr T-KL/1019434-4, Viljandi Vallavalitsuse 05.03.2024 korraldusele nr 71 ja Viljandi Linnavolikogu 29.02.2024 otsusele nr 179 ning 28.11.2024 otsusele nr 217, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. muuta Mikser OÜ-le (registrikood 12596239) Pilu maardlas Pilu II liivakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks antud keskkonnaluba nr VILM-039 vastavalt taotlusele järgmiselt:

1.1.1. määrata keskkonnaloa kehtivusajaks 15 aastat s.o kuni 20.02.2040;

1.1.2. määrata mäeeraldisel teenindusmaa pindalaks 5,97 ha ja mäeeraldisel pindalaks 4,66 ha;

1.1.3. lisada mäeeraldisel koosseisu plokk 6 (täiteliiv aT) aktiivse tarbevaru kogusega 33 tuh m³ ja kaevandatava varu kogusega 23 tuh m³ ning plokk 7 (täiteliiv aT) aktiivse tarbevaru kogusega 271 tuh m³ ja kaevandatava varu kogusega 88 tuh m³ (kogused seisuga 31.12.2024);

1.1.4. märkida mäeeraldisel koosseisus olevate plokkide 1 aT, 2 aT, 3 aT ja 4 aT jääkvaru kogused seisuga 31.12.2024 järgmiselt: plokk 1 aT (ehitusliiv) – 21 tuh m³; plokk 2 aT (ehitusliiv) – 74,5 tuh m³; plokk 3 aT (täiteliiv) – 20 tuh m³; plokk 4 aT (täiteliiv) – 33 tuh m³;

1.1.5. märkida kaevandatava varu kogused (seisuga 31.12.2024) järgmiselt: liiv, ehitusliiv – 49,5 tuh m³ ja liiv, täitepinna 141 tuh m³;

1.1.6. määrata katendi koguseks 13 tuh m³ ja mulla koguseks 6 tuh m³;

1.1.7. määrata keskmiseks tootmismahuks aastas 14 tuh m³;

1.1.8. lisada geoloogilise uuringu andmed;

1.1.9. määrata kaevandatav maa kasutamise otstarbeks veekogu.

1.2. Määrata keskkonnaloale nr VILM-039 kõrvaltingimused järgmiselt:

1.2.1. Maavara kaevandamine ja väljavedu on lubatud esmaspäevast reedeni ajavahemikus 8.00-17.00. Keelatud on maavara kaevandada ja välja vedada riiklikel pühadel.

1.2.2. Kaevandamistegevusest põhjustatud müra osas kaebuse esinemise korral on keskkonnanloa omanikul kohustus mõõta mürataset aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes kaebuse esitaja katastriüksusel. Mõõtmistulemused esitada ka loa andjale. Mõõtmise kestuse määramisel tuleb tagada müraolukorra esinduslikkus kogu müraolukorra suhtes. Müra mõõtmised peavad vastama kehtivate standardite nõuetele. Müra piirtasemete ületamisel rakendada koheselt leevendusmeetmeid ja korraldada karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks.

1.2.3. Tolmu leviku tõkestamiseks kasutada tolmu levikut piiravaid meetmeid (niisutamine, CaCl₂ vm) väljaveoteedel ja karjäärisisestel teedel ning laoplatsidel. Pilu eratee nr 6290115 kasutamise ja hooldamise tingimused leppida kokku tee omanikuga.

1.2.4. Keskkonnanloa omajal tuleb tagada Pilu-Roosti kinnistule veevarustus kas siis olemasoleva salvkaevu täiendava süvendamise või uue puurkaevu rajamisega, kui kaevandamisel allpool põhjaveetaset vesi kaevust osaliselt või täielikult kaob või langeb oluliselt selle kvaliteet. Pilu-Roosti kinnistu salvkaevust tuleb mõõta veetaset kaks korda aastas (erinevatel aastaaegadel) ning kaks korda aastas (kevadest ja sügisel) võtta veeproov joogivee kvaliteedi määramiseks. Seirataavad näitajad on: ammoonium (NH₄⁺), fluoriid (F⁻), kloriid (Cl⁻), mangaan (Mn), naatrium (Na⁺), nitraat (NO₃⁻), nitrit (NO₂⁻), vesinikioonide kontsentratsioon (pH), sulfaat (SO₄²⁻), üldraud (Fe), elektrijuhtivus, oksüdeeritavus. Veeproovi tulemused edastada ka Pilu-Roosti kinnistu omanikule eelnevalt kokku lepitud viisil.

1.2.5. Maavara väljavedu on lubatud mööda Pilu erateed nr 6290115 suunaga riigi tugimaanteele nr 49 Imavere- Viljandi- Karksi-Nuia. Pilu-Roosti kinnistul asuvast eluhoonest möödumine on keelatud.

1.2.6. Teostada raskemetallide Zn, Cu, Pb, Ni, Cr, Cd, As, üldlämmastiku, naftaproduktide ja heljumi seiret sagedusega 1 kord aastas, kogu tegevuse kestel. Analüüsimiseks tuleb võtta proov seirekaevu (PRK005550) sügavamast osast. Seiretulemused tuleb igakordselt peale analüüside teostamist esitada Keskkonnaametile läbi kohustuste mooduli. Kui seirepuuraugus ilmneb reostus, tuleb kaevandamistööd koheselt katkestada, kuni on likvideeritud reostuse levimise oht. Likvideerimise meetodite väljaselgitamise ja kulutused kannab loa omanik. Kui ohtu ei ole võimalik likvideerida, tuleb kaevandamine katkestada ning luba tunnistatakse kehtetuks.

1.2.7. Elektriliini masti ümber säilitada olemasolev saar, langusega mitte rohkem kui 30 kraadi.

1.2.8. Masti alusele saarele säilitada sissesõidutee mille laius on minimaalselt 8 m.

1.2.9. Masti teenindamiseks jäetud maa-ala ja sissesõidu tee servad peavad olema stabiilsed s.t. ei tohi olla varisemisohtlikud ka pärast karjääri ammendumist.

1.2.10. Laiendatavas karjääris ei tohi teha lõhketöid.

1.2.11. Elering AS-le kuuluva õhuliini Reinu haru L057 kaitsevööndi ulatus on 25 m liinide telgjoonest mõlemale poole. Kaevandamisel tuleb järgida liinirajatiste kaitsevööndis tegutsemise korda (EhS § 70, § 77) ning kinni pidada järgmistest nõuetest: Elektripaigaldise kaitsevööndis on keelatud tõkestada juurdepääsu elektripaigaldisele, põhjustada oma tegevusega elektripaigaldise saastamist ja korrosiooni ning tekitada muul viisil olukorda, mis võib ohustada inimest, vara või keskkonda, samuti korraldada kõrgepingepaigaldise õhuliini kaitsevööndis massiüritusi, ladustada jäätmeid, materjale ja

aineid, teha mis tahes mäe-, laadimis-, süvendus-, lõhkamis- ja maaparandustöid, teha tuld, istutada ning langetada puid, sõita masinate ja mehhanismidega õhuliinide kaitsevööndis, mille üldkõrgus maapinnast koos veosega või ilma selleta on üle 4,5 meetri.

1.2.12. Kaevandamisel arvestada maa-ala kohta kehtestatud planeeringuid ja servituudialasid. Säilitada õhuliinile igal ajal juurdepääsu võimalus.

1.2.13. Tehtavatel töödel tuleb säilitada minimaalselt algne või suurem gabariit maapinna ja õhuliini alumise juhtme vahel.

1.2.14. Ehitusmaterjalide ja pinnase ladustamine on keelatud õhuliini kaitsevööndi teljele lähemale kui 16 m. Tööde teostamise ja hiljem hooldamise käigus on keelatud mehhanismide, masinate, nende osade, teisaldatava lasti ja inimeste lähenemine elektripaigaldise pingestatud osadele lähemale kui 3 meetrit õhuliinide pingestatud osa all ja 5 meetrit õhuliini pingestatud osa kõrval. Kaevandamine kõrgepingeõhuliini mastile ning mastielementidele lähemal kui 10 meetrit on keelatud.

1.2.15. Kaevandamisel ei tohi vigastada õhuliini konstruktsioone ega halvendada vundamentide kandevõimet. Mitte vigastada õhuliini maanduskontuure, läbikaevatud maandurid tuleb taastada.

1.2.16. Statsionaarseid kraave ja/või maa-aluseid kommunikatsioone võib õhuliini kaitsevööndis rajada piki liini mitte lähemale kui 10 m ja risti liini mitte lähemale kui 25 m masti vundamendist, s.h tõmmitsast või mõnest muust elemendist.

1.2.17. Kaevandamise tõttu olemasolevate elektripaigaldiste vigastamise ohu korral näha ette kaitsmise meetmed ning lahendused. Kaeve-, tõste-, süvendus- ja maaparandustööd liinirajatiste kaitsevööndis on lubatud ainult pärast kooskõlastamist, vormikohase taotluse esitamist ja kaitsevööndis töötamise loa väljastamist Elering AS-lt.

1.3. Avalikustada Mikser OÜ-le kuuluva keskkonnaloa nr VILM-039 muutmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Käesolev korraldus on keskkonnaloa nr VILM-039 lahutamatu osa. Keskkonnaluba nr VILM-039 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa muutmise taotluse läbivaatamine

Mikser OÜ (registrikood 12596239, aadress Tartu tn 5, Viljandi; edaspidi ka *taotleja* või *ettevõtte*) esitas Keskkonnaametile taotluse Pilu II liivakarjääri keskkonnaloa nr VILM-039 muutmiseks. Esmataotlus on registreeritud 27.07.2023 menetluse nr M-125442 juurde, nõuetekohane taotlus on registreeritud 20.12.2023 dokumendina nr DM-125442-8. Menetluse käigus edastatud täiendavad lisaandmed on registreeritud KOTKAS-s 16.09.2024 numbriga DM-125442-23. Menetluse käigus laekunud arvamuste ja ettepanekute põhjal korrigeeris taotleja esialgset taotlust ning ning muudetud taotluse lõplik versioon, mille alusel keskkonnaluba nr VILM-039 muudetakse, on registreeritud 16.10.2024 numbriga DM-125442-25.

Mikser OÜ omab Pilu II liivakarjääris kaevandamiseks keskkonnaluba nr VILM-039, mis on

antud 11.12.2015 ja kehtib kuni 11.12.2030. Keskkonnaloa VILM-039 muutmist taotletakse, et viia see vastavusse maavarade registris olevate kehtivate andmetega ning loa laiendamist taotletakse, et tagada taotleja põhitegevuseks (valmis betoonisegude tootmine) vajalik materjaliressurss ka lähitulevikus. Mäeeraldist soovitakse laiendada hetkel kehtiva Pilu maardla (reg. kaardi nr 261) täiteliiva aktiivse tarbevaru plokkidele 6 aT ja 7 aT ning keskkonnaloal muuta ka teisi andmeid vastavalt vajadusele.

Kaevandamiseks taotletava maavara jääkvaru mahtu on korrigeeritud Kobras OÜ töös „Seletuskiri Pilu liivamaardla Pilu II liivakarjääri jääkvaru mahu täpsustamiseks (varu arvutus seisuga 05.08.2021)“ (EGF aruande nr 9756) ning muudetud andmetega varu on maavarade registris arvele võetud Maa-ameti peadirektori 06.07.2023 korraldusega nr 1-17/23/1515. Mäeeraldis laiendamiseks taotletav maavaravaru on arvele võetud Maa-ameti peadirektori 16.02.2023 korraldusega nr 1-17/23/417 aruandes „Viljandi maakonna Pilu liivamaardla Pilu uuringuruumi geoloogiline uuring (varu arvutus seisuga 01.06.2022)“ (EGF aruande nr 9717) esitatud ettepaneku alusel.

Kokkuvõtvalt soovitakse keskkonnaluba nr VILM-039 muuta järgmiselt:

1. keskkonnaloa kehtivusajaks taotletakse 15 aastat (kehtiva loa lõpukuupäev 11.12.2030);
2. mäeeraldis pindalaks taotletakse 4,66 ha (kehtival loal on mäeeraldis pindala 3,49 ha);
3. mäeeraldis teenindusmaa pindalaks taotletakse 5,97 ha (kehtival loal on teenindusmaa pindala 5,71 ha);
4. kaevandamise keskmiseks aastamääraks taotletakse 14 tuh m³ (kehtival loal on kaevandamise keskmiseks aastamääraks 7 tuh m³);
5. mäeeraldisega soovitakse lisaks hõlmata ka täiteliiva aktiivse tarbevaru plokid 6 ja 7 (kehtiv mäeeraldis hõlmab ehitusliiva aktiivse tarbevaru plokkide 1 ja 2 ning täiteliiva aktiivse tarbevaru plokkide 3 ja 4);
6. kaevandatud maa kasutamise sihtotstarbeks taotletakse veekogu (kehtival loal on korraldamise suunaks veekogu ja metsamaa).

Taotletav Pilu II liivakarjäär asub Viljandi maakonnas Viljandi vallas Pinska külas eraomandisse kuuluval kinnistul Pilu (katastritunnus 62904:001:0008, registriosa nr 93639) ja Viljandi linnas eraomandisse kuuluval kinnistul Pilu (katastritunnus 89718:001:0010, registriosa nr 93639). Taotletav mäeeraldis hõlmab Pilu liivamaardla (registrikaardi nr 261) ehitusliiva aktiivse tarbevaru plokkide 1 ja 2 ning täiteliiva aktiivse tarbevaru plokkide 3, 4, 6 ja 7. Taotluse kohaselt hõlmatakse plokkide 2, 3, 6 ja 7 osaliselt, et tagada Elektrilevi OÜ kõrgepinge elektriõhuliini ja Elering AS kõrgepinge elektriõhuliini liinimasti teenindamiseks vajalik maa-ala koos ligipääsuteega. Karjääri loodeosas jäävad taotletavast mäeeraldisest osaliselt välja plokid 2, 3, 6 ja 7 kokku 0,41 ha ulatuses, et tulevase kaevandamise käigus oleks mäeeraldisest piirist 30 m kaugusel põhja suunas Pilu-Roosti katastriüksuse piiril tagatud elamumaale lubatud müra normtase.

Taotletavast mäeeraldisest jääb välja lõunaservas ~3,6 m ja kagunurgas ~11,7 m ulatuses olemasolev teenindusmaa piir. Taotletavast teenindusmaast välja jäävad olemasoleva teenindusmaa alad on ortofoto (lennuaeg 29.04.2024) järgi looduslikus seisundis. Taotluse

seletuskirjas on selgitatud, et sellise teenindusmaa piiride valikuga on tagatud piisav maa-ala mäeeraldiselt kooritava katendi ajutiseks ladustamiseks. Kõrgepinge elektriõhuliini liinimasti juurdepääsutee alal ning Pilu-Roosti kinnistu elamumaa jaoks loodud puhveralal kulgeb mäeeraldisel teenindusmaa piir mööda täiteliiva aktiivse tarbevaru ploki 6 ja 7 piiri ning liinimasti teenindamiseks vajalik maa-ala ja selle juurdepääsutee jääb osaliselt mäeeraldisel teenindusmaa sisse.

Taotletava mäeeraldisega hõlmatavate plokkide varukogused on seisuga 31.12.2024 järgmised:

- 1 plokk (ehitusliiv) – 21 tuh m³, kaevandataav varu 20 tuh m³
- 2 plokk (ehitusliiv) – 74,5 tuh m³, kaevandataav varu 29,5 tuh m³;
- 3 plokk (täiteliiv) – 20 tuh m³, kaevandataav varu 12 tuh m³;
- 4 plokk (täiteliiv) – 33 tuh m³, kaevandataav varu 18 tuh m³;
- 6 plokk (täiteliiv) – 33 tuh m³, kaevandataav varu 23 tuh m³,
- 7 plokk (täiteliiv) – 271 tuh m³, kaevandataav varu 88 tuh m³.

Kokku on ehitusliiva aktiivne tarbevaru 95,5 tuh m³ ja kaevandataav varu 49,5 tuh m³; täiteliiva aktiivne tarbevaru 357 tuh m³ ja kaevandataav varu 141 tuh m³ (kogused seisuga 31.12.2024). Loa muutmisel täpsustatakse varukoguseid vastavalt keskkonnaministri 23.10.2019 määruse nr 56 „Keskkonnavalua taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnavalua taotluse ja loa andmekoosseis“ (*määrus nr 56*) § 40 lõike 3 punktile 2.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõueseaduses (*MaaPS*), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (*KeÜS*), keskkonnamõju hindamise ja keskkonjauhtimissüsteemi seaduses (*KeHJS*) ja määruces nr 56 sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 500 eurot on tasutud kahes osas, 27.07.2023 ja 20.12.2023 riigilõivuseaduse [\[1\]](#) § 136² lõike 2 kohaselt.

Keskkonnavalua taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja (Maa-ameti 04.08.2023 kiri nr 9-3/23/11319-2 ja 23.10.2024 kiri nr 9-3/23/11319-4).

Taotletav mäeeraldist läbivad 35-110kV elektriõhuliinid L3535:(L35035) (väline tunnus KP3270352) ja Reinu haru (väline tunnus L057). Taotluse seletuskirjas on kirjeldatud, et elektriliinide kaitsevööndis mäetööde tegemisel tuleb täita Elektrilevi OÜ ning Elering AS kooskõlastustes esitatud tingimusi. Elektrilevi OÜ ja Elering AS-i kooskõlastused olid lisatud ka taotluse dokumentide juurde.

Varuplokkide lääneosa läbib Telia Eesti AS-i sideehitis maismaal (väline tunnus 120077504). Seletuskirjas on kirjeldatud, et Telia Eesti AS on väljastanud tehnilised tingimused, mille kohaselt olemasolev PRPPM tüüpi vasksidekaabel ei kuulu säilitamisele ja enne karjääri laiendusel töödega alustamist tegeleb Telia Eesti AS kinnistul asuval kaablil töötava kliendi ümberlülitamisega mobiilsele lahendusele. Telia Eesti AS-i väljastatud tehnilised tingimused olid lisatud taotluse dokumentide juurde.

2.2. Keskkonnaloa muutmise taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa muutmise taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatud tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaloa muutmise taotlus on 10.01.2024 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 10.01.2024 kirjaga nr DM-125442-11 keskkonnaloa muutmise taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid. Taotluse menetlusse võtmise teade ning taotlus edastati 10.01.2024 kirjaga nr DM-125442-12 Viljandi Linnavalitsusele ja Viljandi Vallavalitsusele.

Kuni loa muutmise või muutmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid. Avalikustamise käigus edastas piirinaaber L.S 05.02.2024 e-kirjaga (registreeritud KOTKAS-s 07.02.2024 numbriga DM-125442-13) ja 16.08.2024 kirjaga (registreeritud KOTKAS-s 19.08.2024 numbriga DM-125442-22) mitmed küsimused ja ettepanekud esialgse muutmistaotluse kohta. Pöördumisi on pikemalt käsitletud käesoleva korralduse punktis 3.4.

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnaloa taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa muutmise taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatud tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

KeÜS § 47 lõike 2, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 48 ja § 49 lõigete 1 ja 2 alusel pani Keskkonnaamet 13.01.2025 haldusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, määraes ettepanekute ja vastuväidete esitamise võimaluse teates märgitud tähtaja

jooksul. Lisaks teavitati asjast huvitatud isikuid sh kohaliku omavalitsuse üksuseid eelnõude valmimisest 13.01.2025 kirjaga nr DM-125442-29.

Eelnõude avalikustamise käigus edastas Elering AS 22.01.2025 kirjaga nr 14-5/2025/31 (registreeritud KOTKAS-s 22.01.2025 numbriga DM-125442-31) seisukoha, et ei nõustu eelnõuga, kuna soovib seal kajastatud Elering AS-i tehnilisi tingimusi uuendada ja ajakohastada. Elering AS esitas ettepanekud loale täiendavate tingimuste lisamiseks 22.01.2025 kirjaga nr 14-5/2025/31 (registreeritud KOTKAS-s 24.01.2025 numbriga DM-125442-32). Tingimuste lisamist on pikemalt käsitletud korralduse punktides 3.3.4 ja 3.4.

Vastavalt HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamused ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis Mikser OÜ-lt 13.01.2025 kirjaga nr DM-125442-29 arvamust või vastuväiteid keskkonnaloa muutmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saamisest, hiljemalt kuupäevaks 28.01.2025.

Mikser OÜ määratud tähtaja jooksul arvamust ei esitanud.

HMS § 49 lõige 4 sätestab, et kui eelnõud või taotlust muudetakse pärast väljapanekut isiku kahjuks, kelle õigusi eelnõu või taotlus puudutab, teavitab haldusorgan teda sellest ning annab talle võimaluse tutvuda eelnõu või taotlusega ja esitada selle kohta ettepanekuid ja vastuväiteid. Arvestades Elering AS-i esitatud tingimusi, täiendas Keskkonnaamet loa muutmise otsuse ja loa eelnõusid ning edastas need tutvumiseks Mikser OÜ-le ja Elering AS-le 05.02.2025 kirjaga nr DM-125442-33, arvamuse avaldamise tähtajaga 19.02.2025.

Täiendatud eelnõude kohta ettepanekuid/vastuväiteid ei laekunud.

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

KeHJS § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusloa või selle muutmist ning kavandatud tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (KMH) kohustuslik KeHJS § 6 lõike 1 tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist, lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetelusse. Kavandatud tegevus kuulub KeHJS § 6 lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” (KMH määrus).

KMH määruse § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama KMH algatamise või algatamata jätmise üle.

Keskkonnaamet otsustas 18.07.2024 kirjaga nr DM-125442-21 „Pilu maardla Pilu II liivakarjääri keskkonnaloa nr VILM-039 muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ jätta algatamata KMH Pilu II liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotlusele. Kavandatava tegevuse keskkonnameetmed ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks tuuakse välja keskkonnaloa kõrvaltingimustena (vt p 3.3.).

[1] Kohaldatud taotluse esitamise ajal kehtinud riigilõivuseaduse redaktsiooni (01.07.2023-31.12.2023)

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnaloa muutmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1 muudetakse keskkonnaluba nr VILM-039 vastavalt Mikser OÜ 16.10.2024 esitatud taotlusele nr T-KL/1019434-4.

3.2. Täiendavad kaalutlused keskkonnaloa muutmisel

3.2.1. MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet.

MaaPS § 66 lõike 2 punkti 1 kohaselt võib muuta kaevandamisluba, kui loa omaja taotleb mäeeraldise laiendamist.

MaaPS § 68 lõike 1 kohaselt on kaevandamisloa omajal õigus laiendada mäeeraldist piirnevale või lahusolevale mäeeraldisele, kui talle sama maardla piires kõikide kaevandamislubadega antud kaevandatavat maavara kokku jätkub kuni viieks aastaks. MaaPS § 68 lõike 3 kohaselt võib mäeeraldist laiendada paragrahvi 68 lõikes 1 nimetatud tingimusi täitmata, kui mäeeraldise laiendamiseks on esitatud põhjendatud taotlus. KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnaloa taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse.

Mikser OÜ on põhjendanud mäeeraldise laiendamise vajadust järgmiselt: *Mikser OÜ taotleb kaevandamisloa laiendamist Pilu liivamaardla aktiivse tarbevaru plokile 6 ja 7, kuna kaevandamisloa omaja materjali vajadustest lähtuvalt jätkub kaevandatavaid varusid Pilu II liivakarjääris vähem kui viieks aastaks ning praeguse kaevandamisloa VILM-039 kehtivusaja jooksul ei ole võimalik kaevandatavat maavara Pilu II liivakarjääri piires täielikult ammendada. Laiendamist taotletakse, et tagada ettevõtte põhitegevuseks (valmis betoonisegude tootmine) vajalik materjaliressurss ka lähitulevikus. Mikser OÜ hakkab Pilu II liivakarjääri*

materjali kasutama peaausjalikult ehitustegevuseks vajaliku betooni valmistamisel, samuti teedeehituseks.

Taotletava mäeeraldisel kaevandamise keskmiseks aastamääraks on kavandatud 14 tuh m³, mis on oluliselt suurem kehtiva loaga mäeeraldiselt viimastel aastatel keskmiselt kaevandatud mahust. Viimaste aastate väike kaevandamise maht on peaausjalikult tulenenud kehtiva loaga mäeeraldisel lamami keerulisest pinnast, mis on mäetehniliselt raskesti jägitav iseäranis veealuse kaevandamise puhul. Kaevandamistegevusega mäeeraldisel piiridest väljumise vältimiseks on viimastel aastatel väljatud varu minimaalses koguses, mis on omakorda põhjustanud betoonitootmise mahu tugeva vähenemise. Seetõttu esitas käesoleva kaevandamisloa taotleja juba 2021. aastal Keskkonnaametile geoloogilise uuringu loa taotluse olemasoleva mäeeraldisel lamamis oleva varu uurimiseks eesmärgiga lihtsustada Pilu II liivakarjääri mäeeraldisel lamami pinda ning tagada tulevikus tootmisprotsessis vaja mineva toorme piisav kogus. Samuti võimaldab mäeeraldisel laiendamine väljata varu maksimaalses mahus vastavalt kasutada oleva kaevetehnika parameetritele.

Vastavalt strateegilises dokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“ toodud eesmärkidele ja põhimõtetele tuleb maardlate kasutusse võtmisel eelistada juba avatud maardlate maksimaalset võimalikku kasutamist, mille kohta on piisavalt vajalikku informatsiooni nii keskkonnatingimuste kui ka kaevandamise tehnoloogiliste võimaluste kohta. Kaevandamise jätkamine juba avatud ja kaevandamisega rikutud maa-alal on keskkonnasäästlikum kui täiesti uute alade kasutusele võtmine. Pilu II liivakarjääri kaevandamisloa laiendamine ja kehtivusaja pikendamine on kooskõlas juba avatud maardla maksimaalse võimaliku kasutamise eesmärgiga, tagades maavarade registris arvel oleva maavaravaru võimalikult täieliku väljamise minimaalsete kadude ja jääkidega.

Keskkonnakaitselised piirangud kaevandamiseks taotletaval alal puuduvad. Kohaliku omavalitsuse üksused on loa muutmise taotlusega nõustunud.

MaaPS § 68 lõike 3 punkti 2 alusel võib mäeeraldist laiendada juhul, kui mäeeraldisel laiendamine on vajalik sellise maavara kaevandamiseks, mille hilisem iseseisev kasutamine ei ole majanduslikult põhjendatud.

Antud juhul taotleb kaevandamisloa omaja mäeeraldisel laiendamist Pilu maardla täiteliiva aktiivse tarbevaru plokkidele 6 ja 7. Taotletava ala puhul on tegu töötava ja veel korrastamata liivakarjääriga, kus on lõpuni ammendamata maavaravaru. Taotletava Pilu II liivakarjääri kujul on suuremas osas tegu avatud (juba 1999. aasta ortofotol on näha kaevandatud ala) ja kaevandamisega muudetud maaga, kus kaevandamise jätkamine on eeldatavalt vähese keskkonnamõjuga. Karjääri soovitakse peamiselt laiendada olemasoleva teenindusmaa arvelt mäeeraldisel äärealadele ning ka sügavuti, seega kaevandatav ala pindalaliselt suureneb kokku ca 1,17 ha. Teenindusmaa pindala muutus on marginaalne, suurenedes 0,26 ha võrra.

Kui karjääri ei laiendata, jätkub maavara kaevandamine olemasoleva mäeeraldisel piiri järgi, mis tähendab, et praegusest sügavuspiirist allpool ning külgedel lasuv uuritud ja arvele võetud maavara jääks väljamata. Käesoleval juhul lisataks mäeeraldisel täiteliiva plokid 6 aT ja 7 aT,

kusjuures plokk 7 aT paikneb allpool veetasel, seega saab vältida selliste jääkvaru plokkide tekkimist, mille hilisem iseseisev kaevandamine ei pruugi tehnoloogilise keerukuse tõttu olla majanduslikel kaalutlustel otstarbekas (mh vajalike veoteede rajamine, tehnika ja masinapargi kohale toomine ja käitamine). Ühise loa omamine külgnivate varuplokkide puhul mõneti lihtsustab edasist kaevandamisloa haldamist ning varude arvestust, samuti kaevandatud ala korrastamist. Kaevandamisprojektis saab planeerida optimaalseima mäetööde tegemise (puistangute, katendivallide, veoteede, purustus-sorteerimissõlme paiknemine jms) terve ala ulatuses.

Eeltoodud kaalutluste alusel loeb Keskkonnaamet mäeeraldise laiendamise taotluse vastavaks MaaPS § 68 lõike 3 punktile 2. Vastavalt MaaPS § 68 lõikele 7 mäeeraldise laiendamise korral muudetakse olemasolevat kaevandamisloa, muutes vastavalt vajadusele kaevandamisloa kehtivust ja muid loale märgitud nõudeid. Muudetava loa kehtivusaja määramisel lähtutakse MaaPS § 60 lõikes 1 või 2 sätestatud tähtajast ja luba võib vajaduse korral edaspidi pikendada, lähtudes MaaPS § 67 lõikest 1.

3.2.2. MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnanaloo andja kaevandamise keskkonnanaloo taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Esialgne muutmistaotlus on edastatud 10.01.2024 kirjaga nr DM-125442-12 Viljandi Linnavalitsusele ja Viljandi Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks, tähtajaga 11.03.2024.

Viljandi Linnavolikogu nõustus 29.02.2024 otsusega nr 179 (registreeritud KOTKAS-s 06.03.2024 numbriga DM-125442-14) keskkonnanaloo muutmise taotlusega tingimusi esitamata.

Viljandi Vallavalitsus (Viljandi Linnavolikogu on 27.04.2023 määruse nr 36 „Õigusaktidega kohaliku omavalitsuse, kohaliku omavalitsuse organi või kohaliku omavalitsuse üksuse pädevusse antud keskkonna alaste küsimuste lahendamise volitamine“ § 1 punktiga 7 delegeerinud Viljandi Vallavalitsuse pädevusse MaaPS-ga kohaliku omavalitsuse, kohaliku omavalitsuse üksuse või kohaliku omavalitsuse organi pädevusse antud küsimuste otsustamise ja ülesannete täitmise) nõustus 05.03.2024 korraldusega nr 72 (registreeritud KOTKAS-s 07.03.2024 numbriga DM-125442-15) tingimuslikult keskkonnanaloo muutmise. Viljandi Vallavalitsuse tingimusi on käsitletud käesoleva korralduse punktis 3.3.1.

Menetluse käigus esitatud arvamuste ja ettepanekute põhjal korrigeeris taotleja esialgset taotlust ning muudetud taotluse lõplik versioon, mille alusel keskkonnanaloo nr VILM-039 muudetakse, on registreeritud 16.10.2024 numbriga DM-125442-25. Taotluse muutmise seotud asjaolusid on pikemalt käsitletud käesoleva korralduse punktis 3.4.

Arvestades taotluse korrigeerimise ulatust (sh lisatud müratasemete hajumise modelleerimistulemusi), palus Keskkonnaamet MaaPS § 49 lõike 6 alusel 29.10.2024 kirjaga nr DM-125442-27 uuesti Viljandi Vallavalitsuse ja Viljandi Linnavalitsuse arvamust täiendatud taotlusele. Keskkonnaamet palus uus arvamus edastada esimesel võimalusel, hiljemalt 30.12.2024 ning otsustamisel kaaluda, kas varasemas otsuses esitatud tingimused (eelkõige müratõkkeseina rajamise vajaduse ja veetaseme/kvaliteedi seire sageduse osas) on endiselt

asjakohased lähtuvalt muudetud taotlusest.

Viljandi Linnavolikogu nõustus 28.11.2024 otsusega nr 217 (registreeritud KOTKAS-s 05.12.2024 numbriga DM-125442-28) loa muutmisega täiendavaid tingimusi esitamata.

Viljandi Vallavalitsus arvamust ei esitanud, mistõttu HMS § 16 lõike 2 alusel jätkab Keskkonnaamet menetlust ilma Viljandi Vallavalitsuse arvamusega, eeldades vaikimisi nõusolekut. Loa muutmise otsuse ja loa eelnõude avalikustamisel on kohaliku omavalitsuse üksustel soovi korral võimalik täiendavalt ettepanekuid ja vastuväiteid esitada.

3.2.3. MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjätmete kohta. Pilu II liivakarjääri keskkonnaloa muutmise taotluse seletuskirja kohaselt kaevandamisjätmeid ei teki - kogu kasulik materjal turustatakse, mäeeraldiselt eemaldatud katend kasutatakse kaevandamise ajal mäeeraldise teenindusmaal müra- ja tolmutõkkevallide rajamiseks ning peale maavara ammendamist kasutatakse mäeeraldise teenindusmaal ladustatud katend karjäärialala korrastamiseks või võõrandatakse. Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjätmeid siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jäätmekava esitada ning taotleja jäätmeluba.

3.2.4. Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Pilu II liivakarjääri mäeeraldise, mäeeraldise teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnaloa andmisega. Viljandi Linnavalitsus nõustus keskkonnaloa muutmisega tingimusi esitamata, Viljandi Vallavalitsus nõustus keskkonnaloa muutmisega tingimuslikult ning taotleja ei ole seda otsust vaidlustanud. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 11 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnaloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaameti 18.07.2024 kirjaga nr DM-125442-21 kinnitatud KMH eelhinnangu järeldus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju.

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale

on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. Mikser OÜ ei ole seisuga 20.02.2025 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest.

Muu hulgas keeldutakse kaevandamisloa andmisest, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Pilu II liivakarjääri mäeeraldis asub eraomandisse kuuluval kinnistul ning kaevandada soovitav maavara kuulub samuti eraomandisse. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga.

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduses. Pilu kinnistu (katastritunnusega 62904:001:0008) sihtotstarve on maatulundusmaa 70% ja mäetööstusmaa 30%, Pilu kinnistu (katastritunnusega 89718:001:0010) sihtotstarve on maatulundusmaa 100%.

3.3. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

3.3.1. Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Viljandi Vallavalitsus nõustus 05.03.2024 korraldusega nr 72 Pilu II liivakarjääri keskkonnaloa muutmise järgmistel tingimustel:

1. *Maavara kaevandamine ja väljavedu on lubatud esmaspäevast reedeni ajavahemikus 8.00-17.00. Keelatud on maavara kaevandada ja välja vedada riiklikel pühadel.*
2. *Mürähäiringu vähendamiseks moodustada lähima elamu poolsesse külge müratõkkesein. Enne keskkonnaloa eelnõu koostamist peab taotleja tegema müratõkkeseinte erinevate lahenduste analüüsi, mis kajastaks nii müratõkestamise parimaid variante kui ka visuaalseid jooniseid ning sobiv lahendus valida koostöös Pilu-Roosti kinnistu omanikega.*
3. *Keskkonnaloa omajal tagada Pilu-Roosti talule veevarustus kas siis olemasoleva salvkaevu täiendava süvendamise või uue puurkaevu rajamisega, kui kaevandamisel allapoole vana karjääri taset vesi kaevust osaliselt või täielikult kaob või langeb oluliselt selle kvaliteet.*

Pilu-Roosti talu kaevus mõõta veetaset neli korda aastas.

4. *Tolmu leviku tõkestamiseks kasutada tolmu levikut piiravaid meetmeid (niisutamine, CaCl₂ vm) väljaveoteedel ja karjäärisesestel teedel ning laoplatsidel.*
5. *Tolmuhäiringu vähendamiseks Pilu-Roosti kinnistule materjalide veol vältida elamust möödumist ning kasutada rasketehnikaga Imavere - Viljandi - Karksi-Nuia teed nr 49 välja veoks.*
6. *Kaevandamistegevusest põhjustatud müra osas kaebuste esinemise korral on keskkonnanaloo omanikul kohustus mõõta mürataset aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes kaebuse esitaja katastriüksusel. Mõõtmistulemused esitada ka loa andjale.*

Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimusi tuleb arvestada kui loa muutmisega nõusoleku aluseid. Keskkonnaamet edastas 07.03.2024 kirjaga nr DM-125442-16 taotlejale tutvumiseks ja seisukoha võtmiseks kohaliku omavalitsuse üksuse tingimuslikult nõustuva otsuse ja palus arvamus esitada hiljemalt 26.03.2024. Määratud tähtjaks vastust ei laekunud, mistõttu Keskkonnaamet järeldas, et ettevõtte on nõus kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud kõigi tingimustega, mis on loa muutmise eelduseks.

Menetluse käigus laekunud ettepanekute alusel korrigeeris Mikser OÜ algset taotlust, vähendades taotletava mäeeraldise pindala ja viies mäeeraldise piiri Pilu-Roosti kinnistu elamust vähemalt 30 m kaugusele. Taotluse muutmise põhjuseks oli asjaolu, et Viljandi Vallavalitsus nõustus loa muutmisega tingimusel, et müratõkkesein rajatakse ning see tingimus oleks olnud aluseks loa muutmisega nõustumisel, kuid müratõkkeseina rajamise osas ei saavutanud Mikser OÜ ja Pilu-Roosti kinnistu omanikud kompromissi. Ilma müratõkkeseinata oleks algselt taotletud mäeeraldise piirides kaevandamisel levinud ülenormatiivne müratase Pilu-Roosti kinnistu elamuni, mis tähendab, et loa muutmise taotletud ulatuses poleks olnud kooskõlas kehtivate õigusaktidega.

Viljandi Vallavalitsus ei esitanud arvamust 16.10.2024 laekunud muudetud taotluse kohta. HMS § 16 lõike 2 alusel jätkab Keskkonnaamet menetlust ilma Viljandi Vallavalitsuse arvamusega, eeldades vaikimisi nõusolekut. Seega jätkuvalt asjakohased tingimused kantakse antava keskkonnanaloo kõrvaltingimusteks. Kõrvaltingimuste sõnastus on määratud käesoleva korralduse punktis 3.3.4.

Viljandi Vallavalitsus KMH algatamata jätmise otsuse eelnõule seisukohta ei esitanud. Viljandi Linnavalitsus teatas 11.07.2024 kirjaga nr 5-1/24/136-3 (registreeritud KOTKAS-s 12.07.2024 numbriga DM-125442-20), et nõustub KMH algatamata jätmisega ega esitanud täiendavaid tingimusi.

Keskkonnanaloo nr VILM-039 muutmise otsuse ja loa eelnõule Viljandi Linnavalitsus ning Viljandi Vallavalitsus arvamust ei avaldanud.

3.3.2. Eelhinnangus esitatud keskkonnameetmed

Keskkonnaamet on mäeeraldise laiendamise kohta andnud keskkonnamõtjude eelhinnangu ning otsustanud 18.07.2024 kirjaga nr DM-125442-21 Pilu II liivakarjääri keskkonnanaloo muutmise

taotlusele jätta KMH algamata. Eelhinnangus analüüsiti karjääri tööga kaasnevate keskkonnanahäiringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust. Eelhinnangu lõppjärelendusena leiti, et kavandataval tegevusel puudub oluline negatiivne keskkonnamõju. Kavandatava tegevuse mõjualana käsitleti Pilu II liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaad ning ca 250-300 m ümber selle, kuna nii kaugele võib teoreetiliselt ulatuda müra- või tolmuhäiring. Keskkonnanahäiringute vältimiseks ja leevendamiseks esitati eelhinnangus järgmised keskkonnametmed:

1. *Maavara kaevandamine ja väljavedu on lubatud esmaspäevast reedeni ajavahemikus 8.00-17.00. Keelatud on maavara kaevandada ja välja vedada riiklikel pühadel.*
2. *Mürahäiringu vähendamiseks rajada Pilu-Roosti kinnistu (62904:001:1280) poolsesse külge müratõkkesein. Sobiv lahendus valida koostöös Pilu-Roosti kinnistu omanikuga ning kooskõlastada loa andjaga. Müratõkkeseina puudumisel on mürarikaste tegevuste (katendi koorimine ja/või maavara väljamine ja/või purustus-sorteerimissõlme käitamine) keelatud.*
3. *Kaevandamistegevusest põhjustatud müra osas kaebuse esinemise korral on keskkonnaloo omanikul kohustus mõõta mürataset aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes kaebuse esitaja katastriüksusel. Mõõtmistulemused esitada ka loa andjale. Mõõtmise kestuse määramisel tuleb tagada müraolukorra esinduslikkus kogu müraolukorra suhtes. Müra mõõtmised peavad vastama kehtivate standardite nõuetele. Müra piirtasemete ületamisel rakendada koheselt leevendusmeetmeid ja korraldada karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks.*
4. *Tolmu leviku tõkestamiseks kasutada tolmu levikut piiravaid meetmeid (niisutamine, CaCl₂ vm) väljaveoteedel ja karjäärisisestel teedel ning laoplatsidel. Pilu eratee nr 6290115 kasutamise ja hooldamise tingimused leppida kokku tee omanikuga.*
5. *Keskkonnaloo omajal tuleb tagada Pilu-Roosti kinnistule veevarustus kas siis olemasoleva salvkaevu täiendava süvendamise või uue puurkaevu rajamisega, kui kaevandamisel allpool põhjaveetasel vesi kaevust osaliselt või täielikult kaob või langeb oluliselt selle kvaliteet. Pilu-Roosti kinnistu salvkaevus tuleb mõõta veetasel neli korda aastas (erinevatel aastaaegadel) ning kaks korda aastas (kevadadel ning sügisel) võtta veeproov joogivee kvaliteedi määramiseks. Seirataavad näitajad on: ammoonium (NH₄⁺), fluoriid (F⁻), kloriid (Cl⁻), mangaan (Mn), naatrium (Na⁺), nitraat (NO₃⁻), nitrit (NO₂⁻), vesinikioonide kontsentratsioon (pH), sulfaat (SO₄²⁻), üldraud (Fe), elektrijuhtivus, oksüdeeritavus. Veeproovi tulemused edastada ka Pilu-Roosti kinnistu omanikule eelnevalt kokku lepitud viisil.*
6. *Maavara väljavedu on lubatud mööda Pilu erateed nr 6290115 suunaga riigi tugimaanteele nr 49 Imavere- Viljandi- Karksi-Nuia. Pilu-Roosti kinnistul asuvast eluhoonest möödumine on keelatud.*
7. *Teostada raskemetallide Zn, Cu, Pb, Ni, Cr, Cd, As, üldlämmastiku, naftaproduktide ja heljumi seiret sagedusega 1 kord aastas, kogu tegevuse kestel. Analüüsimiseks tuleb võtta proov seirekaevu (PRK005550) sügavamast osast. Seiretulemused tuleb igakordselt peale analüüside teostamist esitada Keskkonnaametile läbi kohustuste mooduli. Kui seirepuuraugus ilmneb reostus, tuleb kaevandamistööd koheselt katkestada, kuni on likvideeritud reostuse levimise oht. Likvideerimise meetodite väljaselgitamise ja kulutused kannab loa omanik. Kui ohtu ei ole võimalik likvideerida, tuleb kaevandamine katkestada ning luba tunnistatakse kehtetuks.*

8. *Elektriliini masti ümber säilitada olemasolev saar, langusega mitte rohkem kui 30 kraadi.*
9. *Masti alusele saarele säilitada sissesõidutee mille laius on minimaalselt 8 m.*
10. *Masti teenindamiseks jäetud maa-ala ja sissesõidu tee servad peavad olema stabiilsed s.t. ei tohi olla varisemisohtlikud ka pärast karjääri ammendumist.*
11. *Masti nr M9 ümbertõstmise korral maardla alalt välja, ei ole vaja arvestada punktidega 8-10. '*
12. *110/35kV liinide juhtmete all ei ole lubatud ladustada ehitusmaterjale ega ka pinnast, peab olema säilitatud 6 m gabariitjuhtme ja maapinna vahel, arvestades juhtme temperatuuri +60 °C.*
13. *Laiendatavas karjääris ei tohi teha lõhketöid.*

Keskkonnametmete esitamisel arvestati nii muudetaval loal olevate kõrvaltingimuste asja- ja ajakohastust, kohaliku omavalitsuse üksuse seatud tingimusi kui ka keskkonnahäiringute leevendamise võimalusi. Lähtuvalt menetluse käigus laekunud ettepanekutest ja muudatustest on meetmete sõnastuste muutmist/täpsustamist ja loale lisamist/mittelisamist põhjendatud käesoleva korralduse punktis 3.3.4.

3.3.3. Kehtival keskkonnaloal nr VILM-039 olevad kõrvaltingimused

Keskkonnaloal nr VILM-039 on järgmised kõrvaltingimused:

1. *Kaevandajal tuleb tagada Pilu-Roosti talule veevarustus kas siis olemasoleva salvkaevu täiendava süvendamise või uue puurkaevu rajamisega, kui kaevandamisel allapoole vana karjääri taset vesi kaevust osaliselt või täielikult kaob või langeb oluliselt selle kvaliteet. Pilu-Roosti talu kaevus tuleb mõõta veetaset neli korda aastas. Esimene veetaseme mõõtmine teostada nelja kuu jooksul pärast loa saamist.*
2. *Tolmu tekke vältimiseks tuleb kasta karjääri teid. Põhjendatud pretensioonide korral tuleb kaevandaja kulul mõõta õhusaaste taset Pilu-Roosti õueala piiril. Kui piirnorme ületatakse, tuleb kasutusele võtta leevendavad meetmed, mis tagavad piirnormidest kinnipidamise (nt. tihedam kastmine, kloriidide kasutamine, katendivalli rajamine karjääri ja elamu vahele jne). Meetmed koostatakse kirjalikult loa andja ja Pilu-Roosti talu omanikuga.*
3. *Vähemalt kolme kaebuse esitamisel tuleb kaevandaja kulul mõõta müra taset Pilu-Roosti õueala piiril. Kui piirnorme ületatakse, tuleb kasutusele võtta leevendavad meetmed, mis tagavad piirnormidest kinnipidamise (müra tõrjeks katendivallide ladustamine, tööaja piiramine tööpäevadele kella 8.00-17.00, puhkepäevadel ja riigipühadel mittetöötamine, jne). Meetmed koostatakse kirjalikult loa andja ja Pilu-Roosti talu omanikuga.*
4. *Elektriliini masti ümber säilitada olemasolev saar, langusega mitte rohkem kui 30 kraadi.*
5. *Masti alusele saarele säilitada sissesõidutee mille laius on minimaalselt 8 m.*
6. *Masti teenindamiseks jäetud maa-ala ja sissesõidu tee servad peavad olema stabiilsed s.t. ei tohi olla varisemisohtlikud ka pärast karjääri ammendumist.*
7. *Masti nr M9 ümbertõstmise korral maardla alalt välja, ei ole vaja arvestada punktidega 4-6.*
8. *110/35kV liinide juhtmete all ei ole lubatud ladustada ehitusmaterjale ega ka pinnast, peab olema säilitatud 6 m gabariitjuhtme ja maapinna vahel, arvestades juhtme temperatuuri +60°C.*

9. *Laiendatavas karjääris ei tohi teha lõhketöid.*
10. *Rajada prügila ja karjääri vahele vähemalt üks seirepuurauk, mille sügavus on ca 2 m sügavam, kui kavandatav karjääri põhi ning teostada raskemetallide Zn, Cu, Pb, Ni, Cr, Cd, As, üldlämmastiku, naftaproduktide ja heljumi seiret esimesel neljal aastal vähemalt kaks korda aastas. Kui sel perioodil jäävad seirataivate ainete kontsentratsioonid lubatud piiridesse, tuleb jätkata seirega seirekaevust 1 kord aastas, kogu tegevuse kestel. Analüüsimiseks tuleb võtta proov seirekaevu sügavamast osast. Seiretulemused tuleb igakordselt peale analüüside teostamist esitada Keskkonnaametile. Seirepuuraugu optimaalse asukoha selgitab välja ettevõtte ning kooskõlastab selle loa andjaga. Kui seirepuuraugus ilmneb reostus, tuleb kaevandamistööd koheselt katkestada, kuni on likvideeritud reostuse karjääriveekogusse levimise oht. Likvideerimise meetodite väljaselgitamise ja kulutused kannab loa omanik. Kui ohtu ei ole võimalik likvideerida, tuleb kaevandamine katkestada ning luba tunnistatakse kehtetuks. Seirepuurauk tuleb rajada ning esimesed proovid võtta ja analüüsid teostada nelja kuu jooksul pärast loa saamist. Samuti tuleb võtta nelja kuu jooksul pärast loa saamist üks proov olemasoleva veekogu (millest võeti proovid ekspertarvamuse jaoks) veesamba põhjakihtidest.*

3.3.4. Keskkonnaloale kantavad kõrvaltingimused

Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldisel teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Eelhinnangus esitatud keskkonnameetmed arvestavad nii kehtival loal olevaid aja- ja asjakohaseid kõrvaltingimusi, kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimusi kui ka taotluse ja eelnõude avalikustamise käigus esitatud ettepanekuid. Alljärgnevalt on põhjendatud käesoleva korralduse punktis 3.3.2. esitatud keskkonnameetmete sõnastust ja nende lisamist või mittelisamist keskkonnaloa nr VILM-039 kõrvaltingimusteks.

1. Maavara kaevandamine ja väljavedu on lubatud esmaspäevast reedeni ajavahemikus 8.00-17.00. Keelatud on maavara kaevandada ja välja vedada riiklikel pühaladel. Nõude esitas Viljandi Vallavalitsus loa muutmiseга nõustumisel. Tingimus lisatakse keskkonnaloale allajoonitud sõnastuses.

2. Mürähäiringu vähendamiseks rajada Pilu-Roosti kinnistu (62904:001:1280) poolsesse külge müratõkkesein. Sobiv lahendus valida koostöös Pilu-Roosti kinnistu omanikuga ning kooskõlastada loa andjaga. Müratõkkeseina puudumisel on mürarikaste tegevuste (katendi koorimine ja/või maavara väljamine ja/või purustus-sorteerimissõlme käitamine) keelatud. Sisulise tingimuse esitas Viljandi Vallavalitsus loa muutmiseга nõustumisel. Piirinaaber L.S on 05.02.2024 e-kirjaga teinud ettepaneku, et kaevandaja tagaks müra summutamise kaasaegsemate, eelistatult looduslike lahendustega. Müratõkkeseinaks betoonelementide kasutamisega ei olnud nõus ning paluti esitada alternatiivseid võimalusi. Kuivõrd eluhoone oleks asunud karjääri piirist vaid ca 15 m kaugusel ning loa muutmisel kestavad häiringud (sh visuaalsed) kuni aastani 2040, oli põhjendatud piirinaabri ettepanekuga arvestamine. Kuna algses taotluses modelleerimised näitasid, et karjääri põhjaservas katendi koorimine ja maavara väljamine ületavad lubatud müra piirtasemeid, samas puudus loa taotluses teave, millistes piirides võib karjääris töötada ilma müratõkkeseinata, jäädes siiski müra piirnormidesse,

kavandas Keskkonnaamet nimetatud kõrvaltingimust täiendada ja lisada, et ilma müratõkkeseinata on mürarikkad tegevused keelatud.

Kuivõrd Mikser OÜ ja piirinaaber L.S ei saavutanud müratõkkeseina rajamiseks kompromissi, muutis ettevõtte algset taotlust ning vähendas taotletava määeraldise piire selliselt, et kehtestatud müranormide ületamist ei esineks ka juhul, kui müratõkkeseina ei rajata. Arvestades taotluse muutmise ulatust (sh lisatud müratasemete hajumise modelleerimistulemusi), edastas Keskkonnaamet täiendatud taotluse uuesti Viljandi Vallavalitsusele ja Viljandi Linnavalitsusele arvamuse andmiseks, paludes muu hulgas otsustamisel kaaluda, kas varasemas otsuses esitatud tingimused (eelkõige müratõkkeseina rajamise vajaduse osas) on endiselt asjakohased lähtuvalt muudetud taotlusest.

Viljandi Vallavalitsus ei esitanud arvamust 16.10.2024 laekunud muudetud taotluse kohta. HMS § 16 lõike 2 alusel jätkab Keskkonnaamet menetlust ilma Viljandi Vallavalitsuse arvamusega, eeldades vaikimisi nõusolekut ka asjaolule, et müratõkkeseina rajamine pole enam vajalik. Eeltoodu alusel ei lisata kõnealust tingimust keskkonnaloale.

3. Kaevandamistegevusest põhjustatud müra osas kaebuse esinemise korral on keskkonnaloa omanikul kohustus mõõta mürataset aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes kaebuse esitaja katastriüksusel. Mõõtmistulemused esitada ka loa andjale. Mõõtmise kestuse määramisel tuleb tagada müraolukorra esinduslikkus kogu müraolukorra suhtes. Müra mõõtmised peavad vastama kehtivate standardite nõuetele. Müra piirtasemete ületamisel rakendada koheselt leevendusmeetmeid ja korraldada karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks. Tingimuse esitas Viljandi Vallavalitsus loa muutmisega nõustumisel. Kehtival keskkonnaloal nr VILM-039 on kõrvaltingimus nr 3 (Vähemalt kolme kaebuse esitamisel tuleb kaevandaja kulul mõõta müra taset Pilu-Roosti õueala piiril. Kui piirnorme ületatakse, tuleb kasutusele võtta leevendavad meetmed, mis tagavad piirnormidest kinnipidamise (müratõkkeks katendivallide ladustamine, tööaja piiramine tööpäevadele kella 8.00-17.00, puhkepäevadel ja riigipühadel mittetöötamine, jne). Meetmed kooskõlastatakse kirjalikult loa andja ja Pilu-Roosti talu omanikuga). Samasisuliste nõuete dubleerimise vältimiseks muudab Keskkonnaamet kõrvaltingimuse nr 3 sõnastust, ühtlasi täpsustades müra mõõtmisega seonduvat. Lisaks ei ole põhjendatud teha müra kontrollmõõtmist alles siis, kui on vähemalt kolm kaebust esitatud, vaid reageerida tuleb juba esimese kaebuse järel. Tingimus lisatakse keskkonnaloale allajoonitud sõnastuses.

4. Tolmu leviku tõkestamiseks kasutada tolmu levikut piiravaid meetmeid (niisutamine, CaCl₂ vm) väljaveoteedel ja karjäärisisestel teedel ning laoplatsidel. Pilu eratee nr 6290115 kasutamise ja hooldamise tingimused leppida kokku tee omanikuga. Viljandi Vallavalitsus esitas loa muutmisega nõustumisel tingimuse, et tolmu leviku tõkestamiseks tuleb kasutada tolmu levikut piiravaid meetmeid (niisutamine, CaCl₂ vm) väljaveoteedel ja karjäärisisestel teedel ning laoplatsidel. Piirinaaber L.S on teinud ettepaneku, et kaevandajal tuleb tagada tolmu vaba väljavedu. Kehtival keskkonnaloal on kõrvaltingimus nr 2 (tolmu tekke vältimiseks tuleb kasta karjääri teid. Põhjendatud pretensioonide korral tuleb kaevandaja kulul mõõta õhusaaste taset Pilu-Roosti õueala piiril. Kui piirnorme ületatakse, tuleb kasutusele võtta leevendavad meetmed, mis tagavad piirnormidest kinnipidamise (nt. tihedam kastmine, kloriidide

kasutamine, katendivalli rajamine karjääri ja elamu vahele jne). Meetmed kooskõlastatakse kirjalikult loa andja ja Pilu Roosti talu omanikuga). Samasisuliste nõuete dubleerimise vältimiseks muudab Keskkonnaamet kõrvaltingimust nr 2. Tingimus lisatakse keskkonnaloale allajoonitud sõnastuses.

5. Keskkonnaloa omajal tuleb tagada Pilu-Roosti kinnistule veevarustus kas siis olemasoleva salvkaevu täiendava süvendamise või uue puurkaevu rajamisega, kui kaevandamisel allpool põhjaveetasel vesi kaevust osaliselt või täielikult kaob või langeb oluliselt selle kvaliteet. Pilu-Roosti kinnistu salvkaevust tuleb mõõta veetasel kaks korda aastas (erinevatel aastaegadel) ning kaks korda aastas (kevadest ning sügisel) võtta veeproov joogivee kvaliteedi määramiseks. Seirataavad näitajad on: ammoonium (NH_4^+), fluoriid (F^-), kloriid (Cl^-), mangaan (Mn), naatrium (Na^+), nitraat (NO_3^-), nitrit (NO_2^-), vesinikioonide kontsentratsioon (pH), sulfaat (SO_4^{2-}), üldraud (Fe), elektrijuhtivus, oksüdeeritavus. Veeproovi tulemused edastada ka Pilu-Roosti kinnistu omanikule eelnevalt kokku lepitud viisil. Viljandi Vallavalitsus on loa muutmisega nõustunud sisuliselt samal tingimusel. Piirinaaber L.S on 05.02.2024 e-kirjaga teinud ettepaneku, et Pilu-Roosti kinnistu salvkaevust võetaks vähemalt 2 korda aastas veeproov, mille tulemused saadetakse ka kinnistu omanikule ning salvkaevuga probleemide tekkimisel (veeproov halb, vesi kaob ära) peab kahju korvama kaevandaja ning tagama esialgse olukorra. Kehtival keskkonnaloal on kõrvaltingimus nr 1 (*Kaevandajal tuleb tagada Pilu-Roosti talule veevarustus kas siis olemasoleva salvkaevu täiendava süvendamise või uue puurkaevu rajamisega, kui kaevandamisel allapoole vana karjääri taset vesi kaevust osaliselt või täielikult kaob või langeb oluliselt selle kvaliteet. Pilu-Roosti talu kaevus tuleb mõõta veetasel neli korda aastas. Esimene veetaseme mõõtmine teostada nelja kuu jooksul pärast loa saamist*). Seega on Pilu-Roosti kinnistu veevarustuse tagamiseks põhjendatud jätta kõrvaltingimus kehtima, kuid parema arusaadavuse ja kontrollitavuse eesmärgil tuleb sõnastust täpsustada veetasemete mõõtmise ajaga ning seirataivate näitajate ja seire sagedusega. Ühtlasi on esimene veetaseme mõõtmine juba teostatud, kuivõrd luba on antud 2015. a ja nõue osaliselt täidetud.

Piirinaaber L.S tegi 16.08.2024 edastatud kirjas uue ettepaneku muuta veeproovide võtmise sagedust ja määrata selleks kord aastas (sh määrata orgaanilist reostust), samuti jätta ära veetaseme mõõtmise kohustus. Ettepanekut on põhjendatud sellega, et kaevus sõltub veetasest põhiliselt aastaegadest ja sademetest, mitte kaevandamisest ja seega puudub vajadus selle pidevaks seiramiseks. Leiti, et probleemide ilmnemisel võiks kohustada kaevandajat see lahendada.

Kehtival loal on kõrvaltingimuses määratud Pilu-Roosti salvkaevu veetaseme mõõtmise sageduseks neli korda, lisaks on samasuguse sageduse esitanud loa muutmisega nõustumisel varasemalt ka Viljandi Vallavalitsus. Keskkonnaamet nõustub väitega, et veetasest kaevus sõltub eelkõige sademetest, kuid fooniandmete kogumiseks ja nende põhjal järelduste tegemiseks on põhjendatud veetasel mõõta kaks korda aastas, näiteks samal ajal veeproovide võtmisega. Seonduvalt on põhjendatud jätta veeproovide võtmise sageduseks kaks korda aastas, kuna selliselt saab võimalik reostus kiiremini tuvastatud. Orgaanilise aine seirataivate näitajate hulka lisamine ei ole põhjendatud, kuna selline reostus saab tekkida eelkõige põllumajandusliku tegevuse tõttu. Liivakarjääris kaevandamine orgaanilist reostust põhjustada ei saa. Kuna

muudetud taotluse kohta Viljandi Vallavalitsus arvamust ei esitanud, muudab Keskkonnaamet kõnealuse tingimuse esialgset sõnastust. Tingimus lisatakse keskkonnaloale allajoonitud sõnastuses.

6. Maavara väljavedu on lubatud mööda Pilu eratee nr 6290115 suunaga riigi tugimaanteele nr 49 Imavere- Viljandi- Karksi-Nuia. Pilu-Roosti kinnistul asuvast eluhoonest möödumine on keelatud. Piirinaaber L.S on soovinud, et tema elumajast möödasõitmine oleks keelatud ning teinud ettepaneku, et kuna karjäärialalt on kaks väljapääsu, siis esimese väljapääsu puhul tuleb kasutada mäeeraldisest läänes kulgevat Korbikiisa teed ning teisel juhul sõita riigi tugimaanteele 49 Imavere-Viljandi-Karksi-Nuia. Viljandi Vallavalitsus on loa muutmisega nõustunud tingimusel, et materjalide veol välditakse elamust möödumist ning kasutatakse rasketehnikaga väljaveoks Imavere - Viljandi - Karksi-Nuia teed nr 49. Arvestades asjaolu, et Pilu-Roosti kinnistul paiknevatest hoonetest üks jääb karjäärist vaid ca 15 m kaugusele ning väljaveoks kasutatav Pilu eratee kulgeb majast mööda väga lähedalt, on Viljandi Vallavalitsuse määratud tingimus asjakohane. Tingimus lisatakse keskkonnaloale allajoonitud sõnastuses.

7. Teostada raskemetallide Zn, Cu, Pb, Ni, Cr, Cd, As, üldlämmastiku, naftaproduktide ja heljumi seiret sagedusega 1 kord aastas, kogu tegevuse kestel. Analüüsimiseks tuleb võtta proov seirekaevu (PRK005550) sügavamast osast. Seiretulemused tuleb igakordselt peale analüüside teostamist esitada Keskkonnaametile läbi kohustuste mooduli. Kui seirepuuraugus ilmneb reostus, tuleb kaevandamistööd koheselt katkestada, kuni on likvideeritud reostuse levimise oht. Likvideerimise meetodite väljaselgitamise ja kulutused kannab loa omanik. Kui ohtu ei ole võimalik likvideerida, tuleb kaevandamine katkestada ning luba tunnistatakse kehtetuks. Lõunast piirneb karjäär Pärnu mnt 36 kinnistuga (katastritunnus 89718:001:0074, sihtotstarve on jäätmeheidla maa 100%), kus aastatel 1960 – 2009 asus prügila, mille sulgemine jõudis lõpule 2012. aastal. Kuna 2015.aastaks ei olnud prügila ja karjääri vahele jääval alal seiret teostatud (v.a prügila järelhoolduse seire) ja puudus korralik seirekaev, pidas Keskkonnaamet 2015. aastal vajalikuks lisada keskkonnaloa nr VILM-039 muutmisel sellele kõrvaltingimus nr 10, mis kohustas loa omanikku tegema järgmist:

1) Rajada prügila ja karjääri vahele vähemalt üks seirepuurauk, mille sügavus on ca 2 m sügavam, kui kavandatav karjääri põhi ning teostada raskemetallide Zn, Cu, Pb, Ni, Cr, Cd, As, üldlämmastiku, naftaproduktide ja heljumi seiret esimesel neljal aastal vähemalt kaks korda aastas. Kui sel perioodil jäävad seiratavate ainete kontsentratsioonid lubatud piiridesse, tuleb jätkata seirega seirekaevust 1 kord aastas, kogu tegevuse kestel. Analüüsimiseks tuleb võtta proov seirekaevu sügavamast osast. Seiretulemused tuleb igakordselt peale analüüside teostamist esitada Keskkonnaametile.

2) Seirepuuraugu optimaalse asukoha selgitab välja ettevõtte ning kooskõlastab selle loa andjaga. Kui seirepuuraugus ilmneb reostus, tuleb kaevandamistööd koheselt katkestada, kuni on likvideeritud reostuse karjääriveekogusse levimise oht. Likvideerimise meetodite väljaselgitamise ja kulutused kannab loa omanik. Kui ohtu ei ole võimalik likvideerida, tuleb kaevandamine katkestada ning luba tunnistatakse kehtetuks.

3) Seirepuurauk tuleb rajada ning esimesed proovid võtta ja analüüsid teostada nelja kuu jooksul pärast loa saamist. Samuti tuleb võtta nelja kuu jooksul pärast loa saamist üks proov olemasoleva veekogu (millest võeti proovid ekspertarvamuse jaoks) veesamba põhjakihtidest.

Kirjeldatud kõrvaltingimus on suures osas täidetud, karjääri ja prügila vahelisele alale on rajatud seirepuurkaev nr PRK005550, mille sügavuseks on puurkaevude registri andmetel 15 m. Osaliselt on kinni peetud ka seirekohustuse täitmisest, taotlusele olid lisatud analüüsiaktid pinnavee kohta (30.08.2021 ja 31.08.2023). Taotleja on 20.12.2023 kirjas (registreeritud KOTKAS-s 21.12.2023 numbriga DM-125442-9) selgitanud, et „viimastel aastatel on kaevandamistegevus Pilu II liivakarjääri mäeeraldisel olnud väga episoodiline jävääkesemahuline ning põhirõhk on läinud karjääri laiendamiseks vajalike lubade ja uuringute organiseerimisele. Seetõttu on kahetsusväärset ununenud ka seire tegemise kohustus.“ Taotlusele lisatud analüüsiaktide kohaselt ei ole kehtestatud piirväärtusi ületatud.

Karjääri sügavuti laiendamisel (plokile 7) ei asuks puurkaev enam karjääri põhjast sügavamal kui 2 m. Keskkonnaamet palus 16.08.2023 kirjaga nr DM-125442-3 taotluse seletuskirja täiendada pädeva hüdrogeoloogi arvamusega ning hinnata olemasoleva seirepuurkaevu parameetrite muutmise vajadust. Taotluse seletuskirjas on hüdrogeoloogiline järeldus kokkuvõtvalt järgmine: „Lähtudes viimasest veeproovi analüüsiaktist ei põhjusta suletud prügila reostust iseloomustatavas põhjaveekihi, kuna kõigi analüüsitud komponentide sisaldused põhjavees jäävad madalamale kehtestatud piirarvust. Vaatluspuurkaev võimaldab jätkuvalt jälgida prügilast lähtuvat võimalikku põhjavee reostuse levikut karjääris toimuva kaevandamistegevuse poolt mõjutatavasse põhjaveekihti. Hüdrogeoloogilisest aspektist lähtuvalt ei ole vajalik vaatluspuurkaevu süvendamine.“

Keskkonnaamet peab vajalikuks seirega jätkamist, et jälgida võimalikku reostuse teket ning operatiivselt vältida selle edasist levikut. Arvestades, et kõnealune kõrvaltingimus on osaliselt täidetud, on põhjendatud selle muutmise vastavaks praegusele olukorrale. Tingimus lisatakse keskkonnaloale allajoonitud sõnastuses.

8. Elektriliini masti ümber säilitada olemasolev saar, langusega mitte rohkem kui 30 kraadi.

9. Masti alusele saarele säilitada sissesõidutee mille laius on minimaalselt 8 m.

10. Masti teenindamiseks jäetud maa-ala ja sissesõidu tee servad peavad olema stabiilsed s.t. ei tohi olla varisemisohhtlikud ka pärast karjääri amendumist.

11. Masti nr M9 ümbertõstmise korral maardla alalt välja, ei ole vaja arvestada punktidega 8-10. Ei jäeta tingimuseks lähtuvalt Elering AS-i uuest kooskõlastusest.

12. 110/35kV liinide juhtmete all ei ole lubatud ladustada ehitusmaterjale ega ka pinnast, peab olema säilitatud 6 m gabariitjuhtme ja maapinna vahel, arvestades juhtme temperatuuri +60 °C. Ei jäeta tingimuseks lähtuvalt Elering AS-i uuest kooskõlastusest.

13. Laiendatavas karjääris ei tohi teha lõhketöid.

Tingimused nr 8-13 tulenevad kehtivalt keskkonnaloalt ja on seotud elektriliinidega. Käesolevaks hetkeks ei ole masti nr M9 teadaolevalt ümber tõstetud, mistõttu on põhjendatud jätta eelnimetatud tingimused kehtima, kuid lähtudes Elering AS-i 22.01.2025 kirjas nr 14-5/2025/31 toodud uutest kooskõlastustest, eemaldatakse tingimused nr 11 ja 12 ning lisatakse täiendavalt juurde uued nõuded (vt punktis 3.4) järgmiselt:

a) Elering AS-le kuuluva õhuliini Reinu haru L057 kaitsevööndi ulatus on 25 m liinide

telgjoonest mõlemale poole. Kaevandamisel tuleb järgida liinirajatiste kaitsevööndis tegutsemise korda (EhS § 70, § 77) ning kinni pidada järgmistest nõuetest: Elektripaigaldise kaitsevööndis on keelatud tõkestada juurdepääsu elektripaigaldisele, põhjustada oma tegevusega elektripaigaldise saastamist ja korrosiooni ning tekitada muul viisil olukorda, mis võib ohustada inimest, vara või keskkonda, samuti korraldada kõrgepingepaigaldise õhuliini kaitsevööndis massiüritusi, ladustada jäätmeid, materjale ja aineid, teha mis tahes mäe-, laadimis-, süvendus-, lõhkamis- ja maaparandustöid, teha tuld, istutada ning langetada puid, sõita masinate ja mehhanismidega õhuliinide kaitsevööndis, mille üldkõrgus maapinnast koos veosega või ilma selleta on üle 4,5 meetri.

b) Kaevandamisel arvestada maa-ala kohta kehtestatud planeeringuid ja servituudialasid. Säilitada õhuliinile igal ajal juurdepääsu võimalus.

c) Tehtavatel töödel tuleb säilitada minimaalselt algne või suurem gabariit maapinna ja õhuliini alumise juhtme vahel.

d) Ehitusmaterjalide ja pinnase ladustamine on keelatud õhuliini kaitsevööndi teljele lähemale kui 16 m. Tööde teostamise ja hiljem hooldamise käigus on keelatud mehhanismide, masinate, nende osade, teisaldatava lasti ja inimeste lähenemine elektripaigaldise pingestatud osadele lähemale kui 3 meetrit õhuliinide pingestatud osa all ja 5 meetrit õhuliini pingestatud osa kõrval. Kaevandamine kõrgepingeõhuliini mastile ning mastielementidele lähemal kui 10 meetrit on keelatud.

e) Kaevandamisel ei tohi vigastada õhuliini konstruktsioone ega halvendada vundamentide kandevõimet. Mitte vigastada õhuliini maanduskontuure, läbikaevatud maandurid tuleb taastada.

f) Statsionaarseid kraave ja/või maa-aluseid kommunikatsioone võib õhuliini kaitsevööndis rajada piki liini mitte lähemale kui 10 m ja risti liini mitte lähemale kui 25 m masti vundamendist, s.h tõmmitsast või mõnest muust elemendist.

g) Kaevandamise tõttu olemasolevate elektripaigaldiste vigastamise ohu korral näha ette kaitsmise meetmed ning lahendused. Kaeve-, tõste-, süvendus- ja maaparandustööd liinirajatiste kaitsevööndis on lubatud ainult pärast kooskõlastamist, vormikohase taotluse esitamist ja kaitsevööndis töötamise loa väljastamist Elering AS-lt.

3.4. Avalikustamise käigus esitatud ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Piirinaaber L.S esitas 05.02.2024 e-kirjaga (registreeritud KOTKAS-s 07.02.2024 numbriga DM-125442-13) mitmeid küsimusi ja ettepanekuid loa muutmise kohta. Keskkonnaamet vastas 21.02.2024 e-kirjaga, et on pöördumise kätte saanud ning selgitas, et kui kohaliku omavalitsuse üksustelt laekuvad (nõustuvad) arvamused loa muutmise taotluse kohta, siis saadetakse küsimused koos nende otsustega loa taotlejale vastamiseks ja arvamuse avaldamiseks.

Keskkonnaamet edastas L.S-i pöördumise 07.03.2024 kirjaga nr DM- 125442-16 Mikser OÜ-le

tutvumiseks ja arvamuse andmiseks, kuid loa taotleja ei vastanud. Seega jätkas Keskkonnaamet loa taotlusele keskkonnamõju eelhindangu koostamisega ning käsitles ettepanekuid nimetatud dokumendis, mille eelnõu saadeti 10.06.2024 kirjaga nr DM-125442-18 tutvumiseks ka L.S-le. Kokkuvõtvad selgitused pöördumises esitatud kõigi küsimuste kohta edastas Keskkonnaamet L.S-le 11.06.2024 kirjaga nr DM-125442-19 ning kirjas selgitatut siinkohal ei korrata.

Piirinaaber L.S edastas Keskkonnaametile 16.08.2024 kirja (registreeritud KOTKAS-s 19.08.2024 numbriga DM-125442-22), kus tõi müraga seondult välja, et senine kaevandamine pole lähima majapidamise elanikke häirinud, modelleerimisel võeti arvesse halvimat situatsiooni ehk müratasemeid hinnati üle ning seetõttu ei nõustuta mitte mingisuguse müratõkkeseina rajamisega. Paluti lähtuda reaalsest müratasemetest ja häiringutest, samuti tehti ettepanek, et kaevandamisloas ja -projektis nähtaks ette kaevandamise järjekord selliselt, et kaevandamist jätkatakse kaugemates kohtades ning kõige lõpus teiseldatakse olemasolev katendivall. Ühtlasi märgiti, et kui võib eeldada müranormide ületamist mingil ajal, võiks kaevandaja kooskõlastada tööde tegemise aja piirinaabriga (kaevandada siis, kui kedagi pole kodus).

Keskkonnaamet kaalus esitatud ettepanekuid. Täiendatud taotluse andmete põhjal ei ole eeldada müra piirtasemete ületamist ka juhul, kui kaevandatakse mäeeraldise põhjapiiril. Muudetavale keskkonnaloale lisatakse kõrvaltingimused, mis kohustavad kaebuse esitamisel mõõtma mürataset ning ületamise korral korraldama koheselt karjääri töö ümber, samuti on piiratud karjääri tööaega. Kaevandamisprojektis määratakse tööde tegemise järjekord lähtuvalt looduses kujunenud situatsioonist ja tehnoloogilistest võimalustest. Seega ei näe Keskkonnaamet vajadust keskkonnaloa kõrvaltingimuses määrata tööde järjekorda ega kaevandamiseks kooskõlastuse saamist. Keskkonnaamet ei ole vastu, kui loa omaja näitab üles head tahet ja teeb lähima majapidamise elanikega koostööd, et võimalikult vähe häirida piirinaabrite igapäevaelu. Eeltoodu alusel ei arvestata kirjeldatud ettepanekuid.

Kobras OÜ edastas 16.09.2024 kirjaga (registreeritud KOTKAS-s 17.09.2024 numbriga DM-125442-23) täiendavad modelleerimistulemused, mille kohaselt jääb müratase lubatud piirväärtustesse ilma müratõkkeseinata kaevandamisel juhul, kui ekskavaator paikneb süvendis, õueala piirist 40 m kaugusel ja purustus-sorteerimissõlm minimaalselt 250 m kaugusel. Keskkonnaamet asus 19.09.2024 kirjas nr DM-125442-24 seisukohale, et keskkonnaluba ei saa muuta, kui ei ole kindlalt selge ega tõendatud, et tegevus jääb igal ajal ja igas punktis lubatud normide piiresse. Viljandi Vallavalitsus oli loa muutmise nõustunud tingimuse, et müratõkkesein rajatakse ning see tingimus oli aluseks loa muutmise nõustumisel. Seega tõi Keskkonnaamet välja, et kui müratõkkeseina rajamise osas ei saavuta Mikser OÜ ja piirinaaber L.S kompromissi, ei ole võimalik keskkonnaluba muuta taotluses esitatud piirides ning kui loa muutmise soovitakse edasi minna ja müratõkkeseinast loobuda, tuleb Mikser OÜ-l korrigeerida esitatud taotlust ja vähendada karjääri pindala.

Kuna müratõkkeseina rajamise osas kompromissi ei saavutatud, esitas Mikser OÜ 16.10.2024 korrigeeritud taotluse (registreeritud KOTKAS-s 16.10.2024 numbriga DM-125442-25). Arvestades taotluse korrigeerimise ulatust (sh lisatud müratasemete hajumise modelleerimistulemusi), palus Keskkonnaamet MaaPS § 49 lõike 6 alusel 29.10.2024 kirjaga nr

DM-125442-27 uuesti Viljandi Vallavalitsuse ja Viljandi Linnavalitsuse arvamust täiendatud taotlusele. Keskkonnaamet palus uus aramus edastada esimesel võimalusel, hiljemalt 30.12.2024 ning otsustamisel kaaluda, kas varasemas otsuses esitatud tingimused (eelkõige müratõkkeseina rajamise vajaduse ja veetaseme/kvaliteedi seire sageduse osas) on endiselt asjakohased lähtuvalt muudetud taotlusest.

Viljandi Linnavolikogu nõustus 28.11.2024 otsusega nr 217 (registreeritud KOTKAS-s 05.12.2024 numbriga DM-125442-28) loa muutmisega täiendavaid tingimusi esitamata. Viljandi Vallavalitsus arvamust ei esitanud, mistõttu HMS § 16 lõike 2 alusel jätkab Keskkonnaamet menetlust ilma Viljandi Vallavalitsuse arvamusega, eeldades vaikimisi nõusolekut. Loa muutmise otsuse ja loa eelnõude avalikustamisel on kohaliku omavalitsuse üksustel soovi korral võimalik täiendavalt ettepanekuid ja vastuväiteid esitada. Eeltoodu alusel arvestatakse piirinaabri L.S sooviga müratõkkeseina mitte rajada ning nõuet ei lisata keskkonnaloa tingimuseks.

Piirinaaber L.S tegi 16.08.2024 edastatud kirjas uue ettepaneku muuta veeproovide võtmise sagedust ja määrata selleks kord aastas (sh määrata orgaanilist reostust), samuti jätta ära veetaseme mõõtmise kohustus. Ettepanekut on põhjendatud sellega, et kaevus sõltub veetase põhiliselt aastaaegadest ja sademetest, mitte kaevandamisest ja seega puudub vajadus selle pidevaks seiramiseks. Leiti, et probleemide ilmnemisel võiks kohustada kaevandajat see lahendada.

Keskkonnaamet kaalus esitatud ettepanekut. Kehtival loal on kõrvaltingimuses määratud Pilu-Roosti salvkaevu veetaseme mõõtmise sageduseks neli korda, lisaks on samasuguse sageduse esitanud loa muutmisega nõustumisel varasemalt ka Viljandi Vallavalitsus. Keskkonnaamet nõustub väitega, et veetase kaevus sõltub eelkõige sademetest, kuid fooniandmete kogumiseks ja nende põhjal järelduste tegemiseks on põhjendatud veetaset mõõta kaks korda aastas, näiteks samal ajal veeproovide võtmisega. Seenduvalt on põhjendatud jätta veeproovide võtmise sageduseks kaks korda aastas, kuna selliselt saab võimalik reostus kiiremini tuvastatud.

Orgaanilise aine seirataivate näitajate hulka lisamine ei ole põhjendatud, kuna selline reostus saab tekkida eelkõige põllumajandusliku tegevuse tõttu. Liivakarjääris kaevandamine orgaanilist reostust tekitada ei saa, seega ei ole asjakohane nõuda selle seiramist. Kuna muudetud taotluse kohta Viljandi Vallavalitsus arvamust ei esitanud, muudab Keskkonnaamet kõnealuse tingimuse esialgset sõnastust, arvestades L.S ettepanekut osaliselt: seire sagedus (sh veetaseme mõõtmine) on kaks korda aastas esialgselt kavandatud aastas nelja korra asemel.

Viimase ettepanekuna on L.S soovinud, et kuna kaevandataval alal asub interneti/teleühendus kaabel, siis kaevandaja taastab Pilu-Roosti talu interneti/teleühenduse nädala jooksul alates ühenduse katkemisest (kaabli piirkonnas tehtavate tööde tagajärjel, rikutud/lõhutud kaabel). Keskkonnaamet märgib, et varuplokkide lääneosa läbib Telia Eesti AS-i sideehitis maismaal (väline tunnus 120077504). Telia Eesti AS on väljastanud tehnilised tingimused, mille kohaselt olemasolev PRPPM tüüpi vasksidekaabel ei kuulu säilitamisele ja enne karjääri laiendusel töödega alustamist tegeleb Telia Eesti AS kinnistul asuval kaablil töötava kliendi ümberlülitamisega mobiilsele lahendusele. Telia Eesti AS-i väljastatud tehnilised tingimused

olid lisatud taotluse dokumentide juurde ning kuuluvad täitmisele. Seega ei ole põhjendatud sellekohase kõrvaltingimuse lisamine keskkonnaloale.

Keskkonnaloa nr VILM-039 muutmise otsuse ja loa eelnõu avalikustamise käigus edastas Elering AS 22.01.2025 kirjaga nr 14-5/2025/31 loale lisamiseks järgmised täiendavad tingimused:

1. kaevandamise alal paikneb Elering AS kuuluv 110 kV õhuliini Reinu haru L057 kaitsevöönd, mis on 25 m liinide telgjoonest mõlemale poole;
2. projektialal ja tööde teostamisel lähtuda lubatud kaugustest ja liinirajatiste kaitsevööndis tegutsemise korrast. Valdaja peab kinni pidama EhS §70. (Ehitise kaitsevöönd), EhS §77. (Elektripaigaldise kaitsevöönd) ja määrusest "Ehitise kaitsevööndi ulatus, kaitsevööndis tegutsemise kord ja kaitsevööndi tähistusele esitatavad nõuded" (Elektripaigaldise kaitsevööndis on keelatud tõkestada juurdepääsu elektripaigaldisele, põhjustada oma tegevusega elektripaigaldise saastamist ja korrosiooni ning tekitada muul viisil olukorda, mis võib ohustada inimest, vara või keskkonda, samuti korraldada kõrgepingepaigaldise õhuliini kaitsevööndis massiüritusi, ladustada jäätmeid, materjale ja aineid, teha mis tahes mäe-, laadimis-, süvendus-, lõhkamis- ja maaparandustöid, teha tuld, istutada ning langetada puid, sõita masinate ja mehhanismidega õhuliinide kaitsevööndis, mille üldkõrgus maapinnast koos veosega või ilma selleta on üle 4,5 meetri);
3. projektialal arvestada maa-ala kohta kehtestatud planeeringuid ja servituudialasid;
4. vastavalt EhS § 70 lõige 2 punkt 3 ja 4-le, peab õhuliinile säilima juurdepääsu võimalus;
5. masti alusele saarele säilitada sissesõidutee, mille laius on minimaalselt 8 m;
6. masti ümber säilitada olemasolev saar, langusega mitte rohkem kui 30 kraadi;
7. masti teenindamiseks jäetud maa-ala ja sissesõidu tee servad peavad olema stabiilsed s.t. ei tohi olla varisemisohhtlikud ka pärast karjääri ammendumist;
8. laiendatavas maardlas ei tohi teha lõhketöid;
9. tehtavatel töödel tuleb säilitada minimaalselt algne või suurem gabariit maapinna ja õhuliini alumise juhtme vahel;
10. ehitusmaterjalide ja pinnase ladustamine on keelatud Elering AS õhuliini kaitsevööndi teljele lähemale kui 16 m;
11. tööde teostamise ja hiljem hooldamise käigus on keelatud mehhanismide, masinate, nende osade, teisaldatava lasti ja inimeste lähenemine elektripaigaldise pingestatud osadele lähemale kui 3 meetrit õhuliinide pingestatud osa all ja 5 meetrit õhuliini pingestatud osa kõrval;
12. kaevetööde teostamine kõrgepingeõhuliini mastile ning mastielementidele lähemal kui 10 meetrit on keelatud;
13. kaevetöödel ei tohi vigastada olemasoleva õhuliini konstruktsioone ega halvendada vundamentide kandevõimet;
14. kaevetööde käigus mitte vigastada õhuliini maanduskontuure, läbikaevatud maandurid tuleb taastada;
15. statsionaarseid kraave ja/või maa-aluseid kommunikatsioone võib õhuliini kaitsevööndis rajada piki liini mitte lähemale kui 10 m ja risti liini mitte lähemale kui 25 m masti vundamendist, s.h tõmmitsast või mõnest muust elemendist;
16. objektil või selle lähiümbruses olemasolevate elektripaigaldiste vigastamise ohu korral ehitustegevuse tõttu, näha ette kaitsmise meetmed ning lahendused;

17. kaeve-, tõste-, süvendus- ja maaparandustööd liinirajatiste kaitsevööndis on lubatud ainult pärast kooskõlastamist, vormikohase taotluse esitamist ja kaitsevööndis töötamise loa väljastamist Elering AS-lt. Taotluse vorm, esitada <https://elering.ee/form/taotlus-kaitsevoondis-tootamiseks>;

18. täiendavat informatsiooni olemasolevate Elering AS liinide ja seadmete kohta saab piirkonna liinide hooldusjuhilt tel. 513 1172;

19. töötades liini juhtmete all ilma juhendamiseta ja teadmiseseta võib see kaasa tuua töid teostavatele isikutele traagilise tagajärje ja põhjustada laiaulatusliku elektri katkestuse.

Keskkonnaamet kaalus Elering AS-i tingimuste 1-19 keskkonnaloale lisamise põhjendatust. Kuna taotletavat mäeeraldist läbivad 35-110kV elektriõhuliinid L3535 (väline tunnus KP3270352) ja Reinu haru (väline tunnus L057), on õhuliinide valdaja tingimused kaitsevööndites tegutsemise lubamise aluseks. Keskkonnaloale lisatakse kõrvaltingimused, mis ei tulene kehtivatest õigusaktidest ega ole informatiivsed. Samuti sõnastatakse osad tingimused paremini arusaadavaks. Järgnevalt on selgitatud iga tingimuse loale lisamist või mittelisamist.

Tingimused nr 1 ja 2 sõnastatakse kokkuvõtlikumalt üheks nõudeks: Elering AS-le kuuluva õhuliini Reinu haru L057 kaitsevööndi ulatus on 25 m liinide telgjoonest mõlemale poole. Kaevandamisel tuleb järgida liinirajatiste kaitsevööndis tegutsemise korda (EhS § 70, § 77) ning kinni pidada järgmistest nõuetest: Elektripaigaldise kaitsevööndis on keelatud tõkestada juurdepääsu elektripaigaldisele, põhjustada oma tegevusega elektripaigaldise saastamist ja korrosiooni ning tekitada muul viisil olukorda, mis võib ohustada inimest, vara või keskkonda, samuti korraldada kõrgepingepaigaldise õhuliini kaitsevööndis massiüritusi, ladustada jäätmeid, materjale ja aineid, teha mis tahes mäe-, laadimis-, süvendus-, lõhkamis- ja maaparandustöid, teha tuld, istutada ning langetada puid, sõita masinate ja mehhanismidega õhuliinide kaitsevööndis, mille üldkõrgus maapinnast koos veosega või ilma selleta on üle 4,5 meetri.

Tingimused nr 3 ja 4 sõnastatakse kokkuvõtlikumalt üheks nõudeks: Kaevandamisel arvestada maa-ala kohta kehtestatud planeeringuid ja servituudialasid. Säilitada õhuliinile igal ajal juurdepääsu võimalus.

Tingimused nr 5-8 on juba loale määratud ja jäävad kehtima.

Tingimus nr 9 lisatakse loale muutmata sõnastuses.

Tingimused nr 10-12 sõnastatakse kokkuvõtlikumalt üheks nõudeks: ehitusmaterjalide ja pinnase ladustamine on keelatud õhuliini kaitsevööndi teljele lähemale kui 16 m. Tööde teostamise ja hiljem hooldamise käigus on keelatud mehhanismide, masinate, nende osade, teisaldatava lasti ja inimeste lähenemine elektripaigaldise pingestatud osadele lähemale kui 3 meetrit õhuliinide pingestatud osa all ja 5 meetrit õhuliini pingestatud osa kõrval. Kaevandamine kõrgepingeõhuliini mastile ning mastielementidele lähemal kui 10 meetrit on keelatud.

Tingimused nr 13-14 sõnastatakse kokkuvõtlikumalt üheks nõudeks: Kaevandamisel ei tohi vigastada õhuliini konstruktsioone ega halvendada vundamentide kandevõimet. Mitte vigastada

õhuliini maanduskontuure, läbikaevatud maandurid tuleb taastada.

Tingimus nr 15 lisatakse loale muutmata sõnastuses.

Tingimused nr 16-17 sõnastatakse kokkuvõtlikumalt üheks nõudeks: Kaevandamise tõttu olemasolevate elektripaigaldiste vigastamise ohu korral näha ette kaitsmise meetmed ning lahendused. Kaeve-, tõste-, süvendus- ja maaparandustööd liinirajatiste kaitsevööndis on lubatud ainult pärast kooskõlastamist, vormikohase taotluse esitamist ja kaitsevööndis töötamise loa väljastamist Elering AS-lt.

Tingimused nr 18 ja 19 on eelkõige informatiivsed ega sea loa omajale piiranguid või kohustusi, mistõttu nende määramine loa kõrvaltingimusteks ei ole põhjendatud.

3.5. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelespea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitseloa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Pilu_II_liivakarjaari_maeeraldise_plaan (1).pdf
3. Pilu_II_liivakarjaari_profiilid (1).pdf
4. Pilu_II_liivakarjaari_korrastatud_maa_plaan.pdf

Teadmiseks: Eesti Geoloogiateenistus, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, Viljandi
Linnavalitsus, Viljandi Vallavalitsus

Marin Varblane
vanemspetsialist
maapõuebüroo